

افغانستان

گزارش شش ماهه سال ۲۰۱۵

در مورد محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه

رویترز/۲۰۱۵ ©

هیأت معاونت ملل متحد در افغانستان

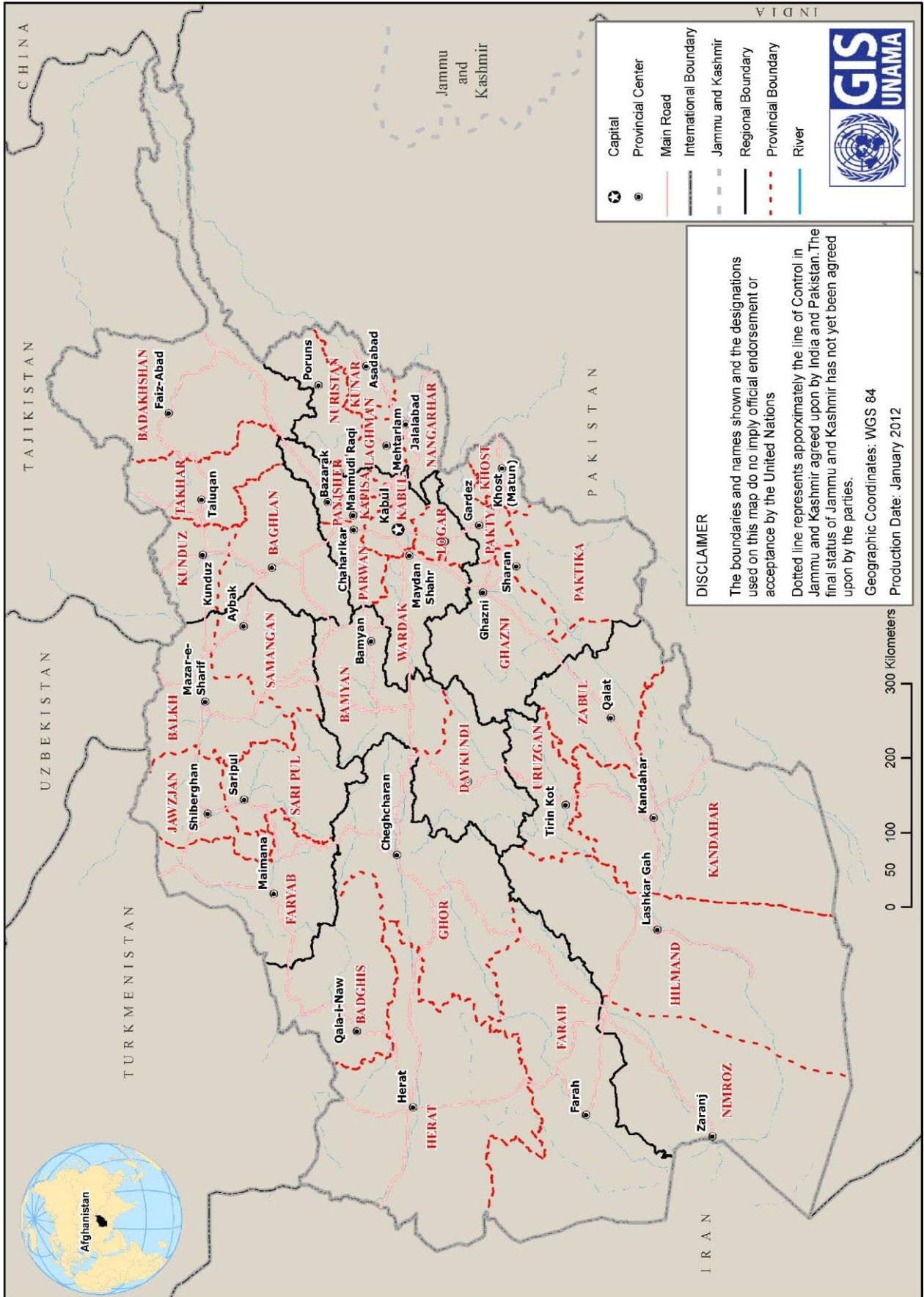

کمیته عالی ملل متحد برای حقوق بشر

کابل افغانستان

اگست ۲۰۱۵

AFGHANISTAN ADMINISTRATIVE DIVISION

افغانستان

گزارش شش ماهه سال ۲۰۱۵

در مورد محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه

هیأت معاونت ملل متحد در افغانستان

کمیسنری عالی ملل متحد برای حقوق بشر

کابل افغانستان

اگست ۲۰۱۵

عکس روی جلد این گزارش متعلق به رویترز بوده که در سال ۲۰۱۵ گرفته شده است. مردی که در تصویر دیده می شود مشغول کمک کردن به یک طفل مجروح بوده که در حادثه حمله ی انتحاری شهر جلال آباد به تاریخ ۱۸ اپریل ۲۰۱۵ زخم برداشته بود. در این حادثه به تعداد ۳۲ فرد ملکی کشته شده و ۱۲۶ نفر دیگر بشمول ۵ طفل مجروح شده بود.

عکس فوق الذکر به تاریخ ۱۸ اپریل ۲۰۱۵ گرفته شده است.

در نیمه اول سال ۲۰۱۵، یوناما ۷۸ فیصد افزایش در تلفات افراد ملکی ناشی از حملات انتحاری و مرکب که به عناصر ضد دولت نسبت داده می شد را ثبت کرد.

"تنها ارقام تلفات افراد ملکی نمی تواند وحشت و دهشت خشونت ها، اجساد تکه و پاره اطفال، مادران، دختران، پسران و پدران را در افغانستان به حد کافی انعکاس دهد. ارقام این گزارش؛ درد خانواده های سوگوار و ضربه های ناشی از ازبین رفتن افراد ملکی افغان های عادی را به نمایش گذاشته نمی تواند. این درد ها و آلام نتایج عینی جنگ های مسلحانه در افغانستان است."

- نیکولاس هایسم، نماینده خاص سر منشی ملل متحد در افغانستان، اگست ۲۰۱۵، کابل.

"این گزارش تکان دهنده است و رنج جانسوز و طولانی افراد ملکی در افغانستان را به شکل عریان بیان می دارد؛ افراد ملکی کماکان بیشترین ضربه جنگ مسلحانه را تحمل می کنند و در ناامنی و عدم اطمینان زندگی می کنند و هراس دارند که شاید آخرین باری باشد که به یک بانک، کورس خیاطی، محکمه و یا محفل عروسی می روند. معافیت از مجازات به سبب نقض جدی حقوق بشر بین المللی و حقوق بشردوستانه بین المللی برای مدت بیش از حد در افغانستان حکمفرما بوده است و باعث تشدید دور خشونت شده است. لازم است گام های عاجل و مستحکم در راستای حسابه قرار دادن عاملین برداشته شود تا این چرخه زهرآگین شکسته شود."

- زید رعد الحسین، کمیشنر عالی ملل متحد برای حقوق بشر، اگست ۲۰۱۵، ژنو.

مأموریت

این گزارش شش ماهه ی سال ۲۰۱۵ در مورد تلفات افراد ملکی در منازعات مسلحانه در افغانستان توسط بخش حقوق بشر هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان (یوناما) تهیه گردیده و دوره زمانی ۱ جنوری تا ۳۰ جون ۲۰۱۵ را در بر می گیرد.

این گزارش طبق ماموریت یوناما بر اساس قطعنامه شماره ۲۲۱۰ (سال ۲۰۱۵) شورای امنیت ملل متحد "به منظور نظارت از وضعیت افراد ملکی، هماهنگی تلاش‌ها غرض حصول اطمینان از محافظت آنها، تقویت پاسخ‌دهی و همکاری در تطبیق کامل آزادی‌های بنیادی و مقررات حقوق بشری مندرج در قانون اساسی افغانستان و معاهدات بین‌المللی که افغانستان عضو آن‌ها می‌باشد، به ویژه معاهداتی که به بهره‌مندی کامل زنان از حقوق بشری‌شان، ارتباط می‌گیرد" تهیه گردیده است.

قطعنامه شماره ۲۲۱۰ (سال ۲۰۱۵) شورای امنیت روی اهمیت نظارت دوام‌دار و گزارش‌دهی به شورای امنیت ملل متحد در مورد وضعیت افراد ملکی در منازعات مسلحانه، به خصوص در مورد تلفات افراد ملکی تاکید می‌کند.

یوناما یک سلسله فعالیت‌هایی را با هدف کاهش اثرات جنگ بر افراد ملکی به شمول موارد ذیل روی دست می‌گیرد: نظارت مستقل و بی‌طرفانه از حوادثی که در آن افراد ملکی کشته یا زخمی شده اند؛ فعالیت‌های دادخواهی برای تقویت محافظت از افراد ملکی که در منازعات مسلحانه متضرر می‌گردند؛ و فعالیت‌هایی که باعث ترویج رعایت مقررات حقوق بشر دوستانه بین‌المللی، حقوق بشر و قانون اساسی و سایر قوانین افغانستان در میان تمام طرف‌های درگیر می‌شود.

این گزارش از سوی دفتر کمیشنری عالی ملل متحد برای حقوق بشر مرور گردیده و حاوی نظریات تخنیکی آن دفتر می‌باشد.

میتودولوژی (روش تهیه گزارش)

یوناما تا حدی که امکان دارد با اجرای تحقیقات در ساحه رویدادها، با انجام مشوره با یک سلسله منابع متنوع و با توجه به انواع اطلاعاتی که اطمینان و اعتبار آنها ارزیابی می گردد، گزارش ها در مورد تلفات افراد ملکی را تحقیق می نماید. در زمان تحقیق و بررسی هر رویداد، یوناما نهایت تلاش خود را به کار می برد تا اطلاعات بدست آمده را تا حد امکان با منابع متنوع به شمول اظهارات شاهدان عینی، افراد آسیب دیده، فعالین نظامی (به شمول دولت افغانستان و نیروهای نظامی بین المللی)، مسئولین محلی در روستاها، ولسوالی ها و ولایات، رهبران مذهبی و بزرگان محل بررسی و تصدیق نماید.

این معلومات از طریق بازدید مستقیم، آزمایش فزیک اقلام و مدارک جمع آوری شده از محل حادثه، بازدید از شفاخانه ها و سایر مراکز صحی، عکس ها و تصاویر ویدیویی، گزارش ریاست مصئونیت و امنیت ملل متحد و سایر نمایندگی های آن، اظهارات منابع دست دوم، گزارشات رسانه ها و اطلاعات جمع آوری شده از سوی نهادهای غیر دولتی و طرف های سوم به دست می آید.

در هر واقعه ای که تلفات ملکی را در بر داشته باشد، یوناما حداقل سه نوع منبع را لازمی می داند تا وقع رویداد را تثبیت کند، مانند قربانی، شاهد، کارمندان صحی، مقامات محلی، تصدیق توسط طرفین درگیری، بزرگان محل و غیره. تا جایی که ممکن باشد، تحقیقات بر اساس اظهارات اولیه قربانیان و یا شهود صحنه و تحقیقات در محل صورت می گیرد. در بعضی موارد، به خصوص در محلاتی که دسترسی به علت محدودیت های امنیتی مقدور نباشد، این گونه تحقیقات امکان پذیر نیست. در این گونه موارد، یوناما بر یک سلسله روش ها برای جمع آوری اطلاعات، بخصوص از طریق شبکه های معتبر و باز هم از طریق یک سلسله منابع متنوعی که آن منابع معتبر ارزیابی گردیده، اتکاء می کند.

هرگاه اطلاعات مربوط به یک رویداد برای یوناما قناعت بخش نباشد، در آنصورت رویداد متذکره گزارش داده نمی شود. در بعضی موارد، قبل از آنکه نتیجه گیری صورت گیرد، تحقیقات چندین هفته را در بر می گیرد. این بدین معناست که نتیجه گیری ها در یک گزارش در مورد تلفات ملکی ناشی از یک رویداد میتواند با کسب اطلاعات بیشتر دوباره بررسی گردیده و در تحلیل ها گنجانیده شود. هرگاه اطلاعات واضح و روشن نباشد، در

آن صورت تا زمان کسب مدارک قناعت بخش، نتیجه گیری صورت نمی گیرد و یا بدون نتیجه گیری قضیه بسته می گردد و نیز در گزارشی که از ارقام تلفات افراد ملکی تذکر به عمل می آید، قضایای بسته شده گنجانیده نمی شود.

در بعضی موارد ملکی بودن قربانیان گزارش داده شده را نمی توان به طور قطعی تصدیق کرد و یا این وضعیت مورد اختلاف می باشد. در این گونه موارد، یوناما از معیارهای قابل تطبیق حقوق بشر دوستانه بین المللی استفاده نموده و در مورد ملکی یا جنگجو بودن مردانی که به سن جنگی رسیده اند سن شان را معیار قضاوت قرار نمی دهد بلکه این گونه ادعاهای مربوط به ملکی یا جنگجو بودن قربانیان را بر اساس واقعیت های موجود در مورد همان رویداد ارزیابی می کند. هرگاه وضعیت یک یا چند قربانی نامشخص باقی بماند، در آن صورت مرگ آنها در شمار مجموعی تلفات افراد ملکی گنجانیده نمی شود.

یوناما در سال ۲۰۰۹ میلادی یک دیتابیس الکترونیکی را ایجاد نمود تا تحلیل ها و گزارش های خود در مورد محافظت از غیر نظامیان در درگیری های مسلحانه را ثبت کند. این دیتابیس بنحاطر تسهیل جمع آوری اطلاعات به شکل منظم، تحلیل و ارزیابی منسجم و مؤثر اطلاعات، منجمله تفکیک اطلاعات بر اساس سن، جنس، مرتکبین حادثه، تاکتیک، نوع سلاح و دسته بندی های دیگر طراحی شده است.

از آنجائیکه چندین طرف درگیر جنگ می باشد، یوناما نهایت تلاش می نماید تا طرف مسؤول یک حادثه مشخص را تا حدی که امکان دارد بطور دقیق معین نماید، مثلاً طالبان و یا اردوی ملی افغانستان. به علت محدودیت های ناشی از محیط عملیات ها، مانند ماهیت مشترک بعضی از عملیات های نظامی و عدم توانایی منابع اولیه در بسیاری از رویدادها برای تشخیص دقیق یا تفکیک میان طرفهای مختلف نظامی و شورشیان کافی نبوده یا زمانی که هیچ یک از طرف ها مسؤولیت را به عهده نمی گیرند، و یا برای تشخیص دقیق مرتکبین یک حادثه ی منتج به تلفات افراد ملکی چه در بین نیروهای دولتی و چه در میان نیروهای مخالف دولت؛ مشکل ایجاد می گردد، در همچو موارد یوناما مسؤولیت یک رویداد مشخص را یا به نیروهای طرفدار دولت و یا عناصر ضد دولتی نسبت می دهد.

در قضایای جنگ های زمینی بین نیروهای دولتی و مخالفین دولت، زمانیکه تلفات به یکی از طرفین به طور مشخص ممکن نیست که نسبت داده شود، یوناما مسئولیت را به هر دو طرف نسبت داده و تحت یک کتگوری مشخص بنام (نیروهای دولتی و مخالفین دولت) ثبت می نماید. یوناما ادعا نمی کند که ارقام ارائه شده در این گزارش کامل می باشد؛ اما این احتمال وجود دارد که یوناما تلفات افراد ملکی را با توجه به محدودیت های مرتبط به محیط جنگی، کمتر از آنچه که هست گزارش داده باشد.

خلاصه گزارش

"در سرک پیاده روان بوم که یک حمله کننده ی انتحاری به مردمی که در صف انتظار ورود به کابل بانک را داشتند، حمله نمود. انفجار و آتش ناشی از آن را بخاطر دارم که مرا به زمین انداخت و باعث جراحات در صورت، شکم و پاهایم شد که زخم ها دچار خونریزی گردید. تلاش کردم که برخیزم اما نتوانستم و آن زمانی بود که متوجه خون، اعضا و اجساد انسانها و دیگر مجروحین حادثه که در همه جای سرک افتیده بود، شدم. آن حادثه بسیار وحشتناک بود. من دارای هفت دختر و یک پسر میباشم. من از مرگ نمیترسم اما اگر بمیرم سرنوشت فرزندانم چه خواهد شد؟"^۱

یک معلم مکتب که در یک حمله انتحاری به تاریخ ۱۸ اپریل ۲۰۱۵ در شهر جلال آباد، ولایت ننگرهار مجروح شده بود. این حادثه باعث به جا گذاشتن ۱۵۸ کشته و زخمی شد (۳۲ کشته و ۱۲۶ زخمی به شمول ۵ طفل).

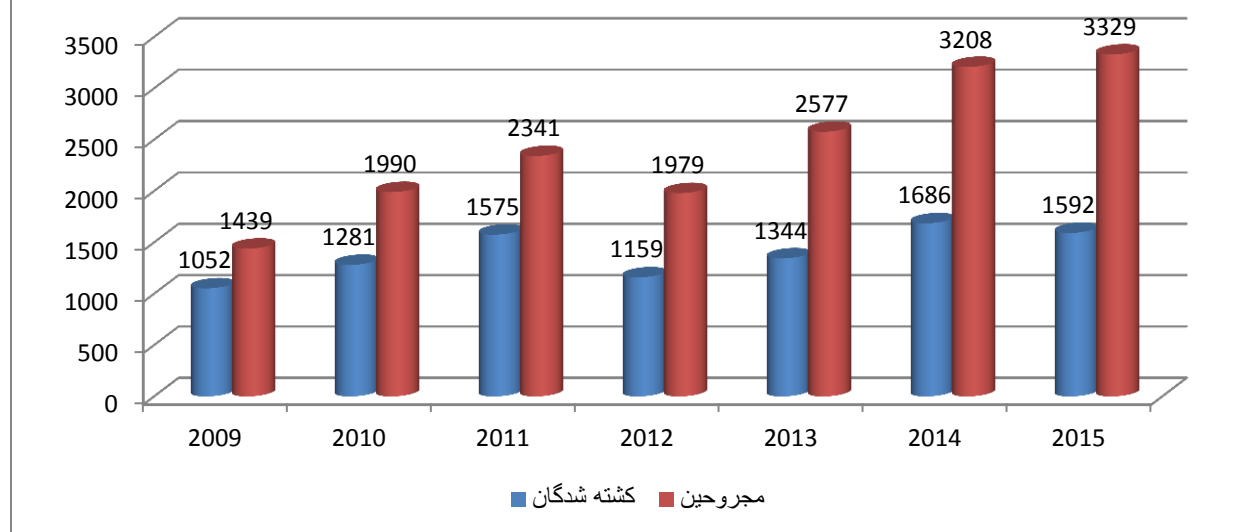
در جریان شش ماه نخست سال ۲۰۱۵، افراد ملکی به طور روزافزون متحمل تلفات ناشی از منازعات مسلحانه در افغانستان شدند. از اول ماه جنوری تا ۳۰ جون ۲۰۱۵^۲، یوناما به تعداد ۴۹۲۱ کشته و زخمی افراد ملکی را ثبت کرد که شامل (۱۵۹۲ فرد ملکی کشته و ۳۳۲۹ فرد ملکی زخمی) میباشد و این نشان دهنده شش فیصد کاهش در میزان افراد ملکی کشته شده و چهار فیصد افزایش در میزان افراد ملکی زخمی شده میباشد. تعداد مجموعی کشته ها و زخمیهای افراد ملکی ناشی از منازعات مسلحانه نشان دهنده یک فیصد افزایش نسبت به مدت مشابه در شش ماه نخست سال ۲۰۱۴^۳ میباشد و همچنین نشاندهنده بالاترین تعداد افراد ملکی کشته و زخمی شده نسبت به مدت مشابه در سالهای گذشته است. از اول جنوری سال ۲۰۰۹ تا ۳۰ جون ۲۰۱۵، یوناما به تعداد ۵۲۶۵۳ افراد ملکی کشته و زخمی شده (۱۹۳۶۸ کشته و ۳۳۲۸۵ زخمی) را ثبت نموده است.

^۱ مصاحبه یوناما با یکی از قربانیان در شفاخانه صحت عامه جلال آباد، به تاریخ ۲۶ اپریل ۲۰۱۵ شهر جلال آباد ولایت ننگرهار.

^۲ گزارش حاضر؛ شش ماه نخست سال ۲۰۱۵ در رابطه به محافظت از افراد ملکی در منازعات مسلحانه را در بردارد. معلومات به شکل مقایسوی شش ماه نخست ۲۰۱۵ را با شش ماه نخست ۲۰۱۴ بررسی نموده است. شش ماه نخست هر سال بخاطر استفاده شده تا ارایه دهنده تحلیل مقایسوی دقیق فصول منازعه هر سال باشد.

^۳ از اول ماه جنوری تا ۳۰ جون ۲۰۱۴، یوناما به تعداد ۴۸۹۱ کشته و زخمی افراد ملکی را مستند سازی نموده و که شامل (۱۶۸۶ فرد ملکی کشته و ۳۲۰۸ فرد ملکی زخمی میباشد).

آمار کشته شدگان و مجروحین افراد ملکی از اول ماه جنوری تا آخر جون سال 2009 - 2015

کشته و زخمی شدن هزاران نفر از افراد ملکی در جریان خشونت‌های مرتبط با منازعات مسلحانه شش ماه نخست سال ۲۰۱۵ نشان دهنده ناکامی مستمر جناح‌های درگیر منازعه در امر محافظت از افراد ملکی در برابر آسیبها میباشد. یوناما تأکید میدارد که نورمهای حقوق بین‌المللی بشر دوستانه تمامی جناح‌های درگیر منازعه را موظف به روی دست گرفتن اقدامات و تمهیدات مؤثر محافظتی برای افراد ملکی مینماید. جنگ‌های زمینی فی مابین جناح‌های درگیر منازعه هنوز هم باعث بالاترین میزان تلفات افراد ملکی می‌شود که به تعقیب آن، تاکتیک استفاده از مواد انفجاری تعبیه شده مختلف النوع دومین عامل مرگ و مجروحیت افراد ملکی می‌باشد. اما در مجموع، یوناما کاهش عمومی در میزان تلفات به جا مانده از هر دو تاکتیک را ثبت نموده است.

افزایش مجموعی تلفات افراد ملکی شش ماه نخست سال ۲۰۱۵ بیشتر بخاطر استفاده از حملات پیچیده و انتحاری^۴ و افزایش در تاکتیک قتل‌های عمدی و هدفمند توسط مخالفین مسلح دولت میباشد. حملات پیچیده و انتحاری که بیشتر اوقات در مناطق مزدحم ملکی رخ میدهد؛ تقریباً از حملات با استفاده از مواد منفجره تعبیه شده که دومین عامل عمده در بجا گذاشتن تلفات افراد ملکی میباشد؛ سبقت گرفته است. علی‌رغم اینکه این

^۴ تعریف یوناما از حملات پیچیده و مغلق حاکی از حملات عمدی و هماهنگ شده که شامل واسطه و آله انتحاری مثل (مواد منفجره مختلف النوع و جاسازی شده در بدن انسان / مواد جاسازی شده در وسایل نقلیه) و بیشتر از یک حمله کننده و بیشتر از یک نوع آله (مثل مواد انفجاری جاسازی شده در بدن و هواوان) در آن استفاده گردد. تمام سه عنصر باید شامل یک حمله باشد تا به آن حمله پیچیده و مغلق اطلاق گردد.

تاکتیک چهارمین عامل اصلی کشته و زخمی شدن افراد ملکی است؛ قتل‌های هدفمند عمده ترین عامل کشته شدن افراد ملکی در جریان شش ماه نخست سال ۲۰۱۵ بوده است.

تشخیص مرتکبین و عاملین تلفات افراد ملکی

یافته های یوناما نشان می‌دهد که مسئولیت ۷۰ فیصد از کل تلفات افراد ملکی به شمول کشته و زخمی مربوط عناصر ضد دولت ۵ بوده، ۱۶ فیصد مسئولیت نیروهای طرفدار دولت ۶ (۱۵ فیصد آن مربوط به نیروهای امنیتی افغان و دیگر گروههای مسلح طرفدار دولت و یک فیصد آن مربوط به نیروهای بین المللی) میباشد. ده فیصد کل تلفات افراد ملکی به اثر جنگهای زمینی رو در رو فی مابین عناصر مخالف دولت و نیروهای امنیتی افغان اتفاق افتاده که امکان آن وجود نداشت که مسئولیت تلفات ناشی از آن تثبیت گردد. همچنین، یوناما چهار فیصد ۷ تلفات افراد ملکی دیگر را مرتبط به مواد انفجاری بجا مانده در میدانهای جنگ تثبیت نمود که ارتباط مسئولیت آنها به جناح های درگیر قابل تثبیت نبود.^۸

---

^۵ عناصر ضد دولت شامل تمامی افراد و گروههای مسلحی درگیر در منازعات مسلحانه و مخالفین مسلح می‌گردد که در برابر دولت افغانستان و یا نیروهای نظامی خارجی می‌جنگند. آنها شامل کسانی که به عنوان طالبان معرفی شده باشند و افراد و یا گروههای مسلح سازمان یافته غیر دولتی که بطور مستقیم در منازعات نقش دارند و تحت عنوانین مختلف مانند شبکه حقانی، حزب اسلامی، نهضت اسلامی ازبکستان، اتحاد جهاد اسلامی، لشکر طیبه، جیش محمد و گروپ شناخته شده تحت عنوان "داعش" و دیگر ملیشه ها و گروههای مسلح که بدنبال اهداف سیاسی، اعتقادی، اقتصادی و شامل گروههای جنائی مسلحی که به نمایندگی یک طرف درگیر جنگ در منازعات دخیل میباشند.

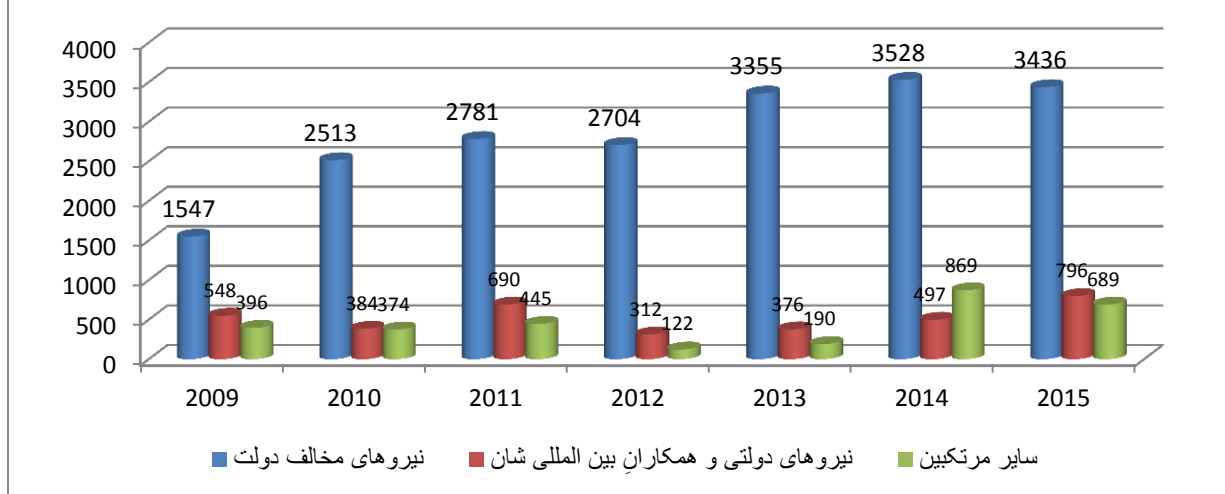
^۶ نیروهای طرفدار دولت شامل نیروهای امنیتی افغان و دیگر نیروها و گروهها که دخیل کارهای نظامی و یا شبه نظامی و عملیات علیه شورش بوده و بطور مستقیم و یا غیر مستقیم تحت کنترل دولت افغانستان باشند. این نیروها شامل، اما محدود ساختارهای ذیل نمی باشند: اردوی ملی افغانستان، پولیس ملی افغانستان، پولیس سرحدی افغانستان، امنیت ملی افغانستان، پولیس محلی که تحت ساختار حقوقی افغانستان فعالیت میکند، نیروهای دفاعی محلی طرفدار دولت و ملیشه ها بیکه هیچ جایگاهی در قوانین افغانستان نداشته و یا عملکرد آنان مبتنی با هیچ ساختار رسمی دولت نیست. این تعریف شامل نیروهای نظامی بین المللی و دیگر نیروهای استخباراتی و امنیتی خارجی نیز میشود. برای تفصیلات به بخش واژه نامه مراجعه شود.

^۷ یوناما کمتر از نیم فیصد تلفات ملکی را به راکت پراکنیهای فرامرزی از پاکستان به افغانستان نسبت می‌دهد.

^۸ موارد تثبیت نشده حادثات؛ مواد انفجاری بجا مانده در میدانهای جنگ و مواد منقلب نشده بجا مانده از منازعات و جنگهای گذشته میباشد.

آمار کشته شدگان و مجروحین افراد ملکی توسط طرف های درگیر در جنگ

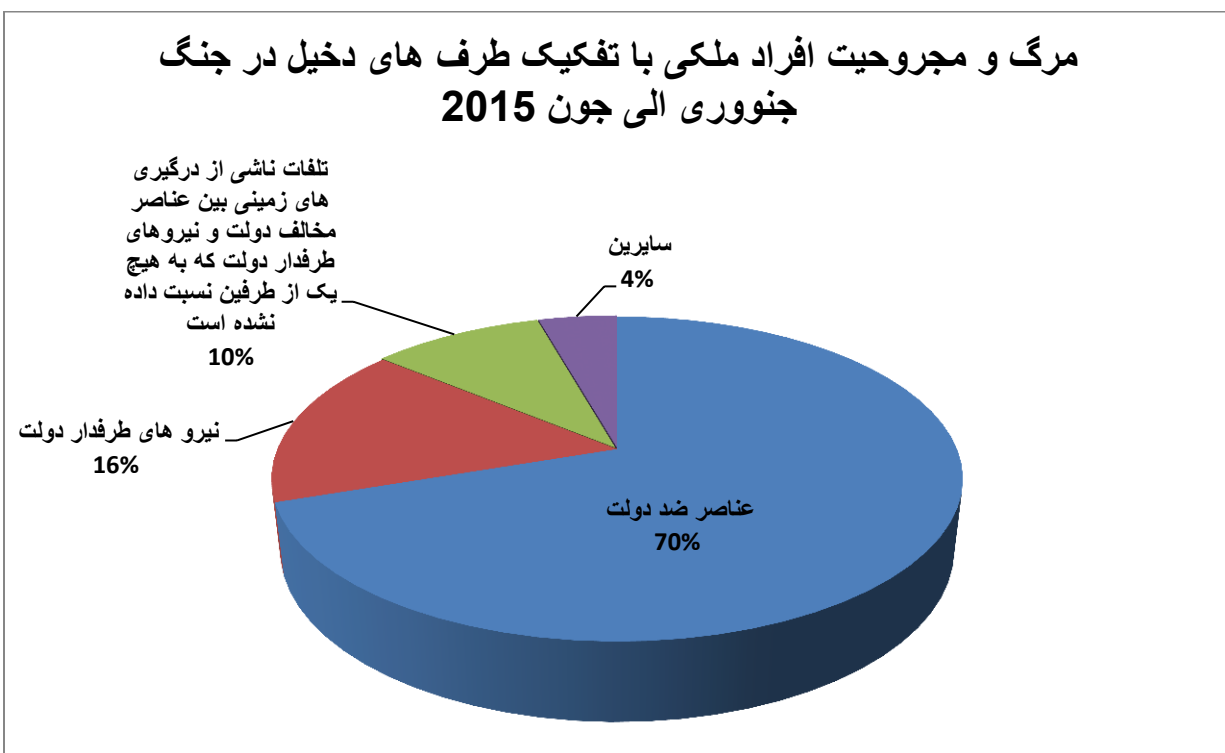
از اول ماه جنوری تا آخر جون سال 2009 - 2015

یافته های یوناما نشان می دهد که از اول جنوری تا ۳۰ جون ۲۰۱۵ به تعداد ۳۴۳۶ کشته و زخمی افراد ملکی (۱۲۱۳ کشته و ۲۲۲۳ زخمی) به اثر عملیاتها و حملات که توسط عناصر مخالف دولت صورت گرفته، انجام شده است. این رقم نشان دهنده کاهش سه فیصدی نسبت به مدت مشابه در سال ۲۰۱۴ می باشد. ۹ یوناما افزایش ۷۸ فیصدی را در تلفات افراد ملکی به جا مانده از حملات پیچیده و انتحاری با مسئولیت عناصر مخالف دولت و ۵۷ فیصد افزایش در کشته و زخمی شدن افراد ملکی را در حملات مرتبط با قتلهای عمدی و هدفمند ثبت نموده است. قتلهای عمدی و هدفمند عامل اصلی کشتار افراد ملکی در شش ماه نخست سال ۲۰۱۵ تثبیت گردیده است. یوناما کاهش ۴۶ فیصدی در تلفات افراد ملکی به اثر جنگهای رو در روی زمینی توسط عناصر مخالف دولت را و همچنان کاهش ۲۱ فیصدی در تلفات افراد ملکی به اثر بکارگیری انواع مواد انفجاری تعبیه شده را تثبیت نموده است. کاهش تلفات افراد ملکی در این دوره ممکن ناشی از فقدان آن حملات بوده که پروسه انتخابات را در سال ۲۰۱۴ هدف قرار میداد. در عین مدت سال ۲۰۱۴، یوناما رقم بالای از تلفات افراد ملکی را در جریان انتخابات ریاست جمهوری و رقابت های متعاقب مربوطه که در ماه اپریل و جون سال ۲۰۱۴ صورت گرفت، به ثبت رسانده بود.

۹. در جریان شش ماه اول سال ۲۰۱۴، یوناما به تعداد ۳۵۲۸ فرد ملکی کشته و زخمی (۱۲۴۲ کشته و ۲۲۸۶ زخمی) را به عناصر مخالف دولت نسبت داده بود.

نیروهای طرفدار دولت و به طور مشخص نیروهای امنیتی افغان بطور مستمر باعث تلفات افراد ملکی در جریان شش مان اول سال ۲۰۱۵ گردیده است. یوناما به تعداد ۷۹۶ تلفات ملکی (۲۳۴ کشته و ۵۶۲ زخمی) که مسئولیت نیروهای طرفدار دولت میباشد را تثبیت نموده است. این رقم نشان دهنده افزایش ۶۰ فیصدی نسبت به مدت مشابه در سال ۲۰۱۴ می باشد. ۱۰ بیشترین تلفات افراد ملکی توسط نیروهای طرفدار دولت در جریان جنگهای رو در روی زمینی رخ داده و بیشتر به اثر استفاده از مواد و سلاحهای انفجاری مانند هاوان، راکت، و نارنجک بوجود آمده است. در شش ماه اول سال ۲۰۱۵ نیروهای طرفدار دولت باعث تلفات بیشتر افراد ملکی در جریان جنگهای رو در روی زمینی به مقایسه عناصر ضد دولتی شدند.

۱۰. از ابتدای جنوری تا ۳۰ جون ۲۰۱۴، یوناما مسئولیت ۴۹۷ فرد ملکی کشته و زخمی که شامل (۲۰۶ کشته و ۲۹۱ زخمی) میباشد را به نیروهای طرفدار دولت ثبت داده است.

تلفات ملکی بجا مانده از حملاتی که توسط طالبان پذیرفته شده اند

از مجموع ۳۴۳۶ تلفات ناشی از حملات مخالفین دولت، طالبان مسئولیت ۲۳۹ واقعه که در آن تلفات ۱۰۰۲ فرد ملکی (۲۵۹ کشته و ۷۴۳ زخمی) ثبت شده است را پذیرفته اند. این کشته و زخمیهای افراد ملکی فقط شامل تلفاتی میباشند که به اثر حملاتی که بطور عام توسط طالبان در وبسایت شان و یا هم در حساب تویترشان^{۱۱} مسئولیت آن را به عهده گرفته می باشد. به تعداد ۱۰۰۲ کشته و زخمی از افراد ملکی نشان دهنده یک افزایش ۱۰۵ فیصدی کشته و زخمی افراد ملکی در حادثاتی که طالبان مسئولیت آن را پذیرفته اند، نسبت به مدت مشابه در سال ۲۰۱۴ میباشد. ۱۲ تلفات ملکی که طالبان مسئولیت آن را پذیرفته ۲۰ فیصد مجموعی تلفات را تشکیل می دهد. از ۷۰ فیصد تلفات ملکی که به عناصر ضد دولت نسبت داده شده است، کشته و زخمیهای ملکی پذیرفته شده توسط طالبان ۲۹ فیصد مجموع تلفات افراد ملکی را احتوا مینماید.

بیشتر از نیمی از مجموع تلفات ملکی پذیرفته شده از سوی طالبان به اثر حملات پیچیده و انتحاری با اهداف ملکی و یا نظامی در محلات رهائشی و مزدحم صورت گرفته است. حملات پذیرفته شده توسط طالبان شامل هدف قرار دادن عمدی افراد ملکی، حملات بدون تبعیض مواد انفجاری تعبیه شده و یا کشته و زخمی شدن افراد ملکی در جریان حملات طالبان بالای نیروهای امنیتی افغان میباشد.

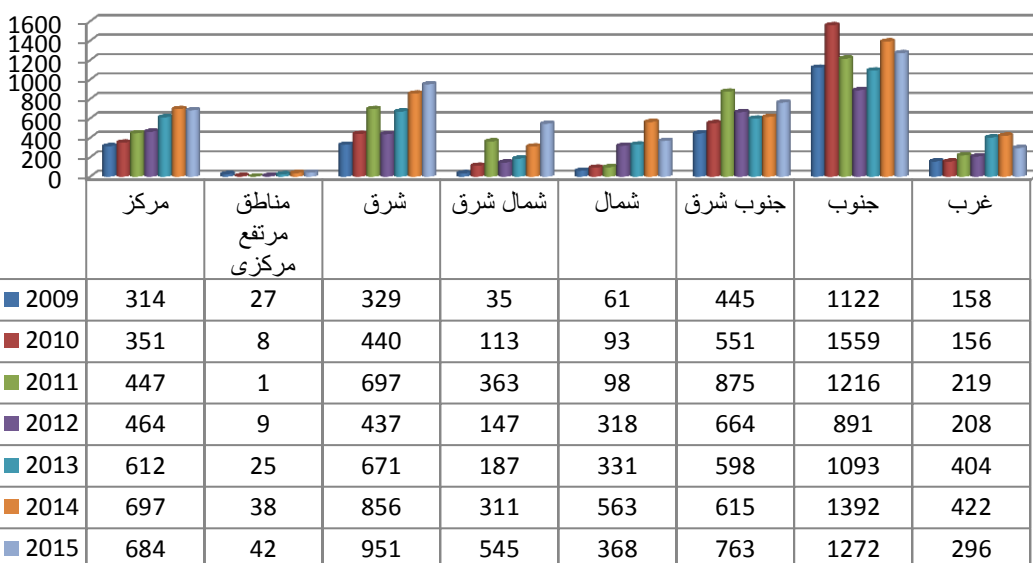
---

^{۱۱}. تلفات افراد ملکی که یوناما به طالبان نسبت داده و در عین زمان طالبان مسئولیت آن را بدوش نگرفته منتسب به بخشی میباشد که در این گزارش از آن به عنوان عناصر ضد دولتی نام برده شده است.

^{۱۲}. افزایش ۱۰۵ فیصدی تلفات ملکی پذیرفته شده توسط طالبان لزوماً به این معنا نیست که تلفات ملکی ناشی از عملکرد آنان بیشتر از دو برابر شده است، بلکه آمار و ارقام نشاندهنده آن است که حملات بیشتری که باعث تلفات ملکی گردیده توسط طالبان پذیرفته شده است. در جریان شش ماه اول ۲۰۱۵، طالبان مسئولیت ۲۳۹ حمله ای را که باعث تلفات ملکی شده را بدوش گرفته. آنان در شش ماه اول ۲۰۱۴ مسئولیت ۱۳۶ حمله ای را که باعث تلفات ملکی شده بود را پذیرفته بودند.

کشته شدگان و مجروحین افراد ملکی بر اساس زون از اول جنوری تا 30 جون سال 2009 - 2015

زنان و اطفال

درگیری های مسلحانه همچنان تلفات فزاینده و فوق العاده زیادی را از زنان و کودکان در شش ماه اول سال ۲۰۱۵ گرفت. با اینکه یوناما به طور کلی یک درصد افزایش را در تلفات ملکی به ثبت رسانیده است، اما این اداره ۲۳ درصد افزایش در تلفات زنان (۵۵۹ تلفات زنان، شامل ۱۶۴ کشته و ۳۹۵ زخمی) و ۱۳ درصد افزایش در تلفات اطفال (۱۲۷۰ تلفات، شامل ۳۲۰ کشته و ۹۵۰ زخمی) را به ثبت رسانیده است.

به ادامه گرایش ثبت شده در گذارشات میان سالی و سالانه یوناما در سال ۲۰۱۴ در رابطه به تلفات ملکی در منازعات مسلحانه، تلفات زنان و اطفال به صورت دوامدار و به میزان بالاتر نسبت به تلفات جمعیت عمومی در نیمه اول سال ۲۰۱۵ افزایش یافته است. تلفات زنان ۱۱ درصد کل تلفات ملکی در نیمه اول سال را تشکیل می داد که در سال ۲۰۱۴ این رقم ۹ فیصد بود، این درحالیست که تلفات اطفال ۲۶ فیصد تمام تلفات ملکی را تشکیل میدهد که این رقم بالاتر از تلفات ۲۳ درصدی اطفال در نیمه اول سال ۲۰۱۴ می باشد.

جنگ های زمینی عامل عمده تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۱۵

از اول جنوری الی ۳۰ جون سال ۲۰۱۵، یوناما تلفات ۱۵۷۷ فرد ملکی (۳۷۹ کشته و ۱۱۹۸ زخمی) را از اثر جنگ های زمینی به ثبت رسانیده که ۱۹ درصد کاهش در مقایسه به عین دوره سال ۲۰۱۴ را نشان میدهد. یوناما ابراز نگرانی مینماید که در شش ماه نخست سال ۲۰۱۵، نیروهای طرفدار دولت و عناصر ضد دولت در جریان جنگهای زمینی تقریباً به صورت مساویانه باعث تلفات افراد ملکی گردیدند.

کاهش تلفات ملکی در جریان جنگهای زمینی که در شش ماه نخست سال ۲۰۱۵ به ثبت رسیده، ممکن است بنا بر نبود حملات در برابر روند انتخابات در سال ۲۰۱۵ باشد و این در مقایسه با حملاتی است که یوناما در جریان انتخابات ریاست جمهوری و دور دوم انتخابات متذکره در ماه های اپریل و جون سال ۲۰۱۴، به ثبت رسانیده بود. یوناما یاد آور می شود که در جریان شش ماه اول سال ۲۰۱۴، جنگهای زمینی آغاز شده توسط عناصر ضد دولت که کاروان های کمیسیون مستقل انتخابات، مراکز رای دهی و نامزادان انتخاباتی و ناظرین شانرا در جریان دوره های انتخاباتی مورد هدف قرار میدادند، منتج به تلفات ۳۸۰ فرد ملکی (۷۴ کشته و ۳۰۶ زخمی) گردید.^{۱۳}

باوجود کاهش، جنگ های زمینی هنوز هم به عنوان عامل عمده تلفات افراد ملکی در نیمه اول امسال باقی مانده است که در برگیرنده ۳۲ فیصد تمام تلفات ملکی به شمول کشته شده گان و زخمی ها درین دور میباشد.

در سال ۲۰۱۵، نیروهای امنیتی افغان به طور قابل ملاحظه رقم عملیات های زمینی را به هدف حمایت از روند شکل گیری دولت و ضد حملات مخالفین دولت، افزایش دادند که این منجر به بالارفتن رقم تلفات افراد ملکی منسوب به نیروهای طرفدار دولت در جریان جنگ های زمینی گردید. در شش ماه نخست سال ۲۰۱۵، بیشتر افراد ملکی توسط نیروهای طرفدار دولت تلف گردیدن تا توسط عناصر ضد دولت. یوناما تلفات ۵۸۰ فرد ملکی (۱۴۳ کشته و ۴۳۷ زخمی) منسوب شده به نیروهای طرفدار دولت را از جنگ های زمینی به ثبت

^{۱۳}. در شش ماه نخست سال ۲۰۱۴، یوناما ۶۷۴ تلفات ملکی (۱۷۳ کشته و ۵۰۱ زخمی) را در نتیجه حملات علیه روند انتخابات از تمام انواع حادثات به

ثبت رسانید که اکثریت قریب آن حادثات را یوناما به عناصر ضد دولت نسبت داد

رسانیده است که ۸۵ درصد افزایش را در مقایسه به شش ماه نخست سال ۲۰۱۴ نشان می‌دهد و در برگیرنده ۳۷ درصد تمام تلفات ملکی از اثر جنگ‌های زمینی می‌باشد.

افزایش تلفات ملکی منسوب یافته به نیروهای طرفدار دولت بیشتر در نتیجه استفاده این نیروها از هاوان، راکت و نارنجک در مناطق غیر نظامی می‌باشد. یوناما مشاهده نموده است که ۸۸ فیصد تمام تلفات ملکی که نیروهای طرفدار دولت در جریان جنگ‌های زمینی باعث گردیده، از اثر استفاده از سلاح‌های غیر مستقیم^{۱۴} در جریان جنگ‌ها می‌باشد، به خصوص استفاده هاوان که ساحه تخریب وسیع دارد. یوناما مواردی را به ثبت رسانیده است که استفاده از سلاح‌های غیر مستقیم در مناطق پرجمعیت اثرات شدید و منفی بشردوستانه بدون تفکیک هدف را بالای افراد ملکی داشته است. سرمنشی سازمان ملل متحد از طرفین جنگ خواسته است که از استفاده سلاح‌های انفجاری که ساحه تخریب گسترده دارند، در مناطق پرجمعیت خودداری نمایند.^{۱۵}

عناصر ضد دولت در جریان جنگ‌های زمینی باعث تلفات ۵۱۲ فرد ملکی (۱۳۷ کشته و ۳۷۵ زخمی) گردیده اند که با کاهش ۴۶ درصدی مسؤل ۳۲ درصد تمام تلفات افراد ملکی در جنگ‌های زمینی میباشند. قسمیکه در بالا تذکر رفت، این کاهش به دنبال تکمیل روند انتخابات در سال ۲۰۱۴ رخ داده است.

در ۳۰ فیصد مرگ و زخمی شدن افراد ملکی در جریان جنگ‌های زمینی عمدتاً در حادثات تیراندازی متقابل؛ یوناما تلفات ملکی را به هر دو جناح یعنی عناصر ضد دولت و نیروهای طرفدار دولت نسبت داده است.

یک فیصد باقیمانده تلفات افراد ملکی از اثر جنگ‌های زمینی به حملات توپخانه‌ای از آن سوی مرز نسبت داده شده است.

---

^{۱۴} سلاح‌های انداخت غیر مستقیم، مانند خمپاره انداز، راکت انداز و نارنجک، سلاح‌های با سیستم بالای انفجاری هستند که مرمی را بدون یک خط مستقیم دید به هدف انداخت می‌نماید. خمپاره انداز نمی‌تواند رهنمایی شود که یک هدف مشخص را بزند و یک ساحه گسترده تخریب دارد. زمانیکه در مناطق غیر نظامی استفاده شود، خطر تلفات ملکی بسیار زیاد است.

^{۱۵} گزارش سرمنشی ملل متحد را در رابطه به تلفات افراد ملکی در منازعات مسلحانه دریابید . ۲۰۱۳ / ۳۷۶.

کاهش تلفات ملکی از اثر مواد تعبیه شده انفجاری

برای اولین بار بعد از نشر گزارش نیمه ساله اش در مورد تلفات افراد ملکی در منازعات مسلحانه در سال ۲۰۱۲، یوناما یک کاهش را در میزان تلفات افراد ملکی از اثر مواد تعبیه شده انفجاری به ثبت می‌رساند. از اول جنوری الی ۳۰ جون ۲۰۱۵، ماموریت ملل متحد تلفات ۱۱۰۸ فرد ملکی (۳۸۵ کشته و ۷۲۳ زخمی) را از اثر مواد تعبیه شده انفجاری به ثبت رسانیده که ۲۱ درصد کاهش^{۱۶} را در مجموع تلفات ملکی از اثر مواد تعبیه شده انفجاری با مقایسه به عین دوره سال ۲۰۱۴ نشان میدهد.^{۱۷} علرغم کاهش، مواد تعبیه شده انفجاری هنوز هم علت دومین رقم بلند تلفات افراد ملکی (۲۲ در صد) در شش ماه نخست سال ۲۰۱۵ می باشد.

یوناما ابراز نگرانی می نماید که مرگ و زخمی شدن افراد ملکی از اثر مواد تعبیه شده غیر قانونی نوع فشاری^{۱۸} به صورت متداوم در نیمه اول سال ۲۰۱۵ افزایش یافته است.^{۱۹} یوناما تلفات ۵۰۶ فرد ملکی (۲۵۱ کشته و ۲۵۵ زخمی) را از اثر استفاده همچو ماین ها توسط عناصر ضد دولت که ۳۸ فیصد افزایش را با مقایسه به عین دوره سال ۲۰۱۴ نشان میدهد، به ثبت رسانیده است. مواد تعبیه شده انفجاری نوع فشاری باعث تقریباً نصف (۴۶ فیصد) کل تلفات افراد ملکی ناشی از مواد تعبیه شده انفجاری در نیمه اول سال ۲۰۱۵ گردیده است.

یوناما خاطر نشام می سازد که کاهش در رقم تلفات ملکی از اثر مواد تعبیه شده انفجاری لزوماً به معنی آن نیست که عناصر ضد دولت از مواد تعبیه شده انفجاری کمتر استفاده می نمایند. یکی از دلایل کاهش در تلفات

---

^{۱۶} یوناما تذکر میدهد که در این آمار و ارقام تلفات ملکی از اثر مواد تعبیه شده انفجاری در حملات انتحاری و پیچیده که آنها بنابر ماهیت متمایز حملات پیچیده و انتحاری بطور جداگانه ثبت گردیده اند، شامل نمی باشند. شمارش باهم، ترکیب تاکتیک های استفاده از مواد تعبیه شده انفجاری، ۴۳ در صد تمام تلفات ملکی را در نیمه اول سال ۲۰۱۵ تشکیل میدهد که ۲۱۳۰ تلفات ملکی (۵۶۸ کشته و ۱۵۶۲ زخمی) با هشت درصد افزایش با مقایسه با عین دوره در سال ۲۰۱۴ می باشد.

^{۱۷} از اول جنوری الی ۳۰ جون ۲۰۱۴، یوناما ۱۴۰۷ تلفات ملکی (۴۷۷ کشته و ۹۳۰ زخمی) از اثر مواد تعبیه شده انفجاری را به ثبت رسانیده است.

^{۱۸} افغانستان کنوانسیون سال ۱۹۹۷ در مورد ممنوعیت استفاده، ذخیره، تولید و انتقال ماین های ضد پرسونل و همچنان انهدام این ماین ها (کنوانسیون اتاوا، ویا پیمان منع ماین) را تصویب نموده است. این پیمان استفاده از کارخانه ساخت ماین ضد پرسونل و استفاده ماین ها و مواد تعبیه شده که توسط قربانی فعال میگردد مانند ماین های فشاری پشخاب مانند، را منع نموده است. تعریف ماین در کنوانسیون متذکره دربرگیرنده مواد تعبیه شده انفجاری اند که طور طراحی شده باشد که در زیر ویا در نزدیک سطح زمین و یا کدکام سطح دیگر جاگذاری شوند و از اثر حضور، مجاورت و یا برخورد یک شخص یا واسطه نقلیه انفجار نماید.

^{۱۹} از اول جنوری الی ۳۱ دسمبر ۲۰۱۴، یوناما ۷۷۵ تلفات ملکی (۴۱۷ کشته و ۳۵۸ زخمی) که ۳۹ درصد افزایش را در تلفات ملکی از اثر ماین های فشاری پشخاب مانند با مقایسه با سال ۲۰۱۳ نشان میدهد، به ثبت رسانیده است. به گزارش سالانه ۲۰۱۴ یوناما در مورد تلفات افراد ملکی در منازعات مسلحانه، صفحه ۴۸، مراجعه نماید.

افراد ملکی از اثر مواد انفجاری تعبیه شده شاید افزایش توانمندی نیروهای امنیتی درکشف و خنثی سازی مواد تعبیه شده انفجاری باشد. بیش از ۵۰۰۰ مواد انفجاری تعبیه شده که بالقوه می توانست باعث آسیب زیادی به افراد ملکی گردد، در شش ماه اول ۲۰۱۵ پاکسازی گردید.^{۲۰}

افزایش تلفات افراد ملکی از اثر حملات انتحاری و پیچیده

در شش ماه نخست سال ۲۰۱۵، حملات پیچیده و انتحاری نزدیک به پیشی گرفتن از دومین علت عمده تلفات افراد ملکی یعنی مواد انفجاری تعبیه شده می باشد و باعث ۲۱ درصد تلفات افراد ملکی گردیده است. حملات پیچیده و انتحاری که توسط عناصر ضد دولت راه اندازی شدند باعث تلفات ۱۰۲۲ فرد ملکی (۱۸۳ کشته و ۸۳۹ زخمی) گردید که با مقایسه با عین دوره در سال ۲۰۱۴، ۷۸ درصد افزایش را در رقم تلفات افراد ملکی نشان میدهد. طالبان مسوولیت ۲۷ حمله از جمله ۴۴ حمله ی ثبت شده انتحاری و پیچیده را به عهده گرفتند که این حملات منجر به تلفات ۵۴۲ فرد ملکی (۸۷ کشته و ۴۵۵ زخمی) گردیده و ۱۶۷ درصد افزایش در تلفات ملکی در حملات انتحاری و پیچیده که مسوولیت آنرا طالبان پذیرفته اند را نشان میدهد.^{۲۱}

قتل های هدفمند بیشتر از هر تاکتیک دیگر باعث قتل افغان های ملکی گردیده است

تلفات افراد ملکی ناشی از قتل های هدفمند در شش ماه نخست سال ۲۰۱۵ در حدود ۵۷ درصد افزایش یافت. از اثر این تاکتیک به تعداد ۴۴۰ فرد ملکی کشته شده است و ۲۵۹ فرد ملکی دیگر مجروح گردیده است. تعداد مجموعی تلفات ناشی از تاکتیک متذکره به ۶۹۹ فرد ملکی رسیده و ۱۴ درصد تمام تلفات افراد ملکی را در شش ماه نخست سال ۲۰۱۵ تشکیل می دهد. هرچند جنگ های زمینی، مواد انفجاری تعبیه شده، حملات گروهی پیچیده و انتحاری باعث تلفات بیشتر افراد ملکی (مجموع ارقام کشته و زخمی) در شش ماه نخست سال ۲۰۱۵ گردیده است ولی قتل های هدفمند نسبت به سایر تاکتیک ها باعث قتل بیشتری افراد ملکی گردیده است - رقم ۴۴۰ فرد ملکی کشته شده ۲۸ درصد مجموعی ۱۵۹۲ فرد ملکی کشته را تشکیل می دهد. یافته

^{۲۰}. ایمیل از ماموریت حمایت قاطع (ناتو) درمورد: (یوناما، ماموریت حمایت قاطع به یوناما، حفاظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه جواب میدهد)، به تاریخ ۲۹ جولای ۲۰۱۵ دریافت گردیده است.

^{۲۱}. از اول جنوری الی ۳۰ جون ۲۰۱۴، طالبان ادعای مسوولیت ۲۰ حمله انتحاری و پیچیده که باعث تلفات ۲۰۳ فرد ملکی (۷۶ کشته و ۱۲۷ زخمی) شده است، نموده اند.

های یوناما نشان میدهد که ۹۴ درصد تلفات ناشی از قتل های هدفمند توسط نیروهای مخالف دولت صورت گرفته است.

افزایش اختطاف افراد ملکی و سیر صعودی کشته شدگان و مجروحین افراد ملکی گروگان گرفته شده

از اول جنوری تا ۳۰ جون سال ۲۰۱۵، یوناما ۱۹۶ حادثه اختطاف را به ثبت رسانید که تقریباً تمام این حادثات از سوی نیروهای مخالف دولت انجام شده است. در مجموع؛ این اختطاف ها منجر به کشته شدن ۶۲ فرد ملکی و مجروح شدن ۱۴ فرد ملکی (مجموع تلفات ۷۶ نفر) گردیده و نشان میدهد که در رقم حادثات ۳۷ درصد افزایش بوجود آمده است و در آمار تلفات مرتبط به اختطاف در مقایسه به دوره مشابه در سال ۲۰۱۴، ۱۱۷ درصد افزایش بوجود آمده است.^{۲۲} نیروهای مخالف دولت عامل ۱۹۰ حادثه از مجموع ۱۹۶ حادثه اختطاف بوده که باعث تلفات ۷۵ نفر از مجموع ۷۶ فرد ملکی شده است. یوناما شش حادثه ی اختطاف را به نیروهای دولتی نسبت می دهد.

یافته های یوناما نشان می دهد که افراد ملکی بخاطر منفعت پولی توسط نیروهای مخالف دولت اختطاف می گردد. نیروهای مخالف دولت از این طریق مردم عادی را تهدید نموده و یا هم از طرف مقابل امتیاز گیری می نماید. مثلاً از طریق این اختطاف ها بعضاً به تبادل گروگان ها می پردازد. هم چنان یافته های یوناما نشان می دهد که اختطاف شدگان به شکل روز افزون توسط اختطاف کنندگان به قتل می رسند که دلیل آن بر آورده نشدن خواسته های اختطاف چیان از طرف مقابل و حفظ صلابت بالای سایر اختطاف شدگان بوده است و یا از همان ابتدا هدف اختطاف قتل قربانی بوده است.

از سال ۲۰۰۹ به این طرف که یوناما جمع آوری و ثبت آمار تلفات افراد ملکی را به شکل سیستماتیک آغاز کرد، تعداد حادثات و نیز تعداد تلفات ناشی از اختطاف در این دوره گزارش دهی نسبت به تمام دوره های قبلی بلند بوده است. تلفات ناشی از اختطاف دو درصد مجموع تلفات افراد ملکی در شش ماه نخست سال ۲۰۱۵ را تشکیل می دهد.

---

^{۲۲} از اول جنوری تا ۳۰ جون سال ۲۰۱۴؛ یافته های یوناما نشان میدهد که در حدود ۱۴۳ حادثه اختطاف به ثبت رسیده و در نتیجه ۲۷ فرد ملکی به قتل رسیده و ۸ نفر دیگر مجروح (مجموع تلفات به ۳۵ نفر می رسد) گردیده است.

افزایش تلفات افراد ملکی از اثر عملیات های هوایی

از اول جنوری تا ۳۰ جون سال ۲۰۱۵، بر اساس یافته های یوناما حملات هوایی نیروهای داخلی و بین المللی باعث کشته شدن ۳۲ فرد ملکی و مجروح شدن ۴۵ فرد ملکی (مجموع تلفات ۷۷) گردیده است. این رقم در مقایسه به سال ۲۰۱۴، ۸۸ درصد افزایش را نشان میدهد و نیز نشان دهنده ی اینست که سیر نزولی کاهش تلفات ناشی از حملات هوایی که در سالهای قبل بطور مستمر به ثبت رسیده بود، کند تر شده است. تلفات ناشی از حملات هوایی دو درصد تمام تلفات افراد ملکی را تشکیل می دهد.

از مجموع ۷۷ نفر تلفات ملکی در اثر حملات هوایی یوناما ۴۹ مورد تلفات (۲۷ کشته و ۲۲ مجروح) را به نیروهای بین المللی نسبت می دهد. در حالیکه معیارهای که در حال حاضر نیروهای بین المللی در حملات هوایی شان جهت کاهش تلفات افراد ملکی مد نظر می گیرند قابل ملاحظه محسوب می شود، ولی رقم فوق الذکر ۲۳ درصد افزایش را در تلفات افراد ملکی در نتیجه حملات هوایی نیروهای بین المللی نشان میدهد.^{۳۳} بیشترین این حملات هوایی توسط طیاره های بدون سرنشین صورت گرفته و رقم تلفات ناشی از آن سیر نزولی تلفات که در سال های قبل توسط یوناما به ثبت رسیده بود را معکوس کرده است.^{۳۴}

از اول جنوری تا ۳۰ جون ۲۰۱۵؛ یوناما ۲۸ مورد تلفات ملکی (۵ کشته و ۲۳ مجروح) را به ثبت رسانید که عامل آنها ده حمله هوایی نیروهای امنیتی افغان بود. قوت های هوایی افغان که مربوط اردوی ملی می شود مسئولیت حملات حمایت هوایی حمایوی و عملیات های هوایی تهاجمی را در حمایت از نیروهای امنیتی ملی در افغانستان در ابتدای سال ۲۰۱۵ به عهده گرفت.

تاکتیک های دیگری که به افراد ملکی ضرر می رساند

مواد انفجاری باقی مانده از دوران جنگ که به هیچ یکی از طرفهای درگیر در منازعه به شکل مشخص نسبت داده نمی شد، چهار درصد تمام تلفات افراد ملکی را سبب گردیده است. مواد انفجاری باقی مانده از دوران

^{۳۳} بین اول جنوری تا ۳۰ جون سال ۲۰۱۴؛ یوناما به تعداد ۴۰ نفر تلفات افراد ملکی (۲۷ کشته و ۱۳ مجروح) را در اثر حملات هوایی نیروهای بین المللی به ثبت رسانیده بود.

^{۳۴} به صفحه ۵۹-۶۰ گزارش شش ماهه سال ۲۰۱۴ یوناما مراجعه گردد.

جنگ برای اطفال به شکل بسیار نامتناسب مضر واقع شده؛ چون ۸۳ درصد قربانی های این مواد، اطفال افغان می باشد. سه درصد متباقی تلفات افراد ملکی در نتیجه قتل های فرا قضائی و ساختار های عدلی موازی توسط عناصر مخالف دولت و نیز حادثات ناشی از محافظت نیروها، و سایر انواع قتل ها و سوء رفتار ها توسط طرفهای درگیر در منازعه رخ داده است.

تخطی های حقوق بشری توسط گروه های مسلح طرفدار دولت

از اول جنوری تا ۳۰ جون سال ۲۰۱۵، یوناما به شکل دوام دار افزایش تلفات افراد ملکی را توسط گروه های مسلح طرفدار دولت به ثبت رسانیده است. یوناما به تعداد ۸۷ مورد تلفات افراد ملکی که شامل ۳۱ کشته و ۵۶ مجروح می گردد را در اثر ۶۹ حادثه ی جداگانه به ثبت رسانیده است که عامل این حادثات و تلفات گروه های مسلح طرفدار دولت بوده و رقم تلفات فوق الذکر ۱۱۸ درصد در مقایسه به سال ۲۰۱۴ افزایش یافته است. گروه های مسلح طرفدار دولت در نتیجه جنگ های زمینی، کشتار هدفمند، لت و کوب و سوء رفتارها، دو درصد تمام تلفات افراد ملکی را در شش ماه نخست سال ۲۰۱۵ سبب شده اند.

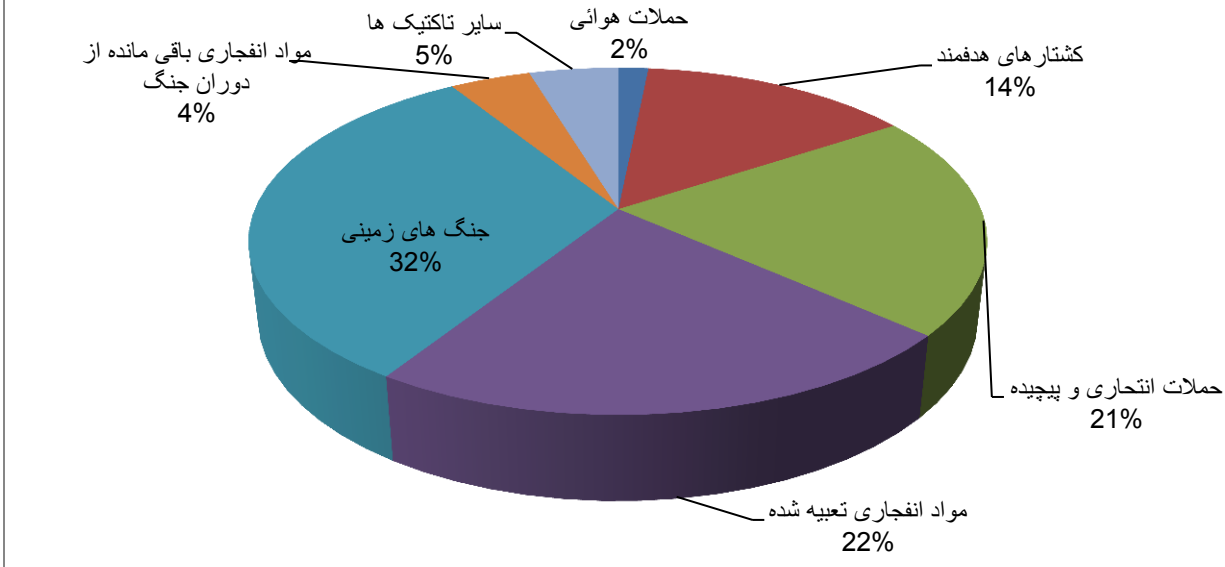
بیجا شدگان ناشی از جنگ های مسلحانه

گروه کاری که در مورد بیجا شدگان داخلی^{۲۵} در افغانستان کار می کند در حدود ۱۰۳۰۰۰ نفر بیجا شده ی داخلی را در نتیجه جنگ های مسلحانه در شش ماه نخست سال ۲۰۱۵ به ثبت رسانیده است. رقم فوق الذکر افزایش ۴۴ درصدی را در مقایسه به عین مدت سال ۲۰۱۴ نشان می دهد. بنابر ارزیابی های که صورت گرفته تعداد بیجا شدگان داخلی در افغانستان تا تاریخ ۱۶ جولای ۲۰۱۵ به ۹۴۵۶۰۰ نفر می رسد.^{۲۶}

^{۲۵}. ریاست گروه کاری امور بیجا شدگان داخلی به کمیشنری عالی ملل متحد برای مهاجرین و وزارت مهاجرین و عودت کنندگان اختصاف یافته است. ساختار متذکره میکانیزم ابتدائی را تشکیل داده و از آن طریق بیجا شدگان داخلی تشخیص گردیده و کمک های مربوطه را دریافت می نماید. تازه ترین رقمی که در جریان تهیه این گزارش آماده گردیده؛ دوره زمانی اول جنوری تا ۳۱ می ۲۰۱۵ را در بر می گیرد.

^{۲۶}. این ارقام توسط کمیشنری عالی ملل متحد برای مهاجرین تهیه گردیده است. این اطلاعات به تاریخ ۲۱ جولای ۲۰۱۵ از طریق امیل دریافت گردیده است.

آمار کشته شدگان و مجروحین افراد ملکی بر اساس تاکتیک و نوع حادثه از اول جنوری تا آخر جون 2015

مشاهدات:

در نیمه اول سال ۲۰۱۵ عوامل متعددی باعث افزایش آسیب ها به افراد ملکی گردید. هرچند تلفات افراد ملکی ناشی از دو علت اساسی - جنگهای زمینی و مواد انفجاری تعبیه شده - در نیمه اول سال کاهش داشت، اما قتلهای هدفمند علت عمده کشتار افراد ملکی بود و تعداد تلفات افراد ملکی به اثر حملات پیچیده و حملات انتحاری که توسط مخالفین مسلح دولت صورت گرفت، افزایش یافت. با وجود کاهش عمومی در تلفات افراد ملکی ناشی از جنگهای زمینی، تلفات افراد ملکی توسط نیروهای طرفدار دولت در جریان جنگهای زمینی و حملات هوایی افزایش داشت. برعلاوه، افزایش نبرد ها بین گروههای مخالفین مسلح رقیب و ظهور گروههای جدید تهدیدات اضافی را برای افغانهای غیر نظامی به وجود آورد.

طالبان و دیگر عناصر مخالف دولت به فشار های خود به هدف اشغال اراضی ادامه دادند و به شکل فزاینده ی به سوی مراکز پرجمعیت شامل مراکز ولسوالی ها و یک شهر بزرگ (کندوز) به پیش رفتند. با وجودی که برخی تحرکات در رابطه با گفتگوهای صلح بین دولت افغانستان و طالبان حاصل شده بود، اما این موضوع باعث تأثیرات ناچیز و حتی بی تأثیر بر تلاش های طالبان برای افزایش کنترل قلمرو بود: طالبان و دیگر

عناصر مخالف دولت اقدام به یک عملیات تهاجمی در نیمه اول سال ۲۰۱۵ کردند. در حالی که یوناما برخی اقدامات محافظت از افراد ملکی توسط عناصر مخالف دولت در جریان منازعات را شاهد بود- یوناما کاهشی در تلفات افراد ملکی از سوی عناصر مخالف دولت در جریان جنگ های زمینی را به ثبت رسانیده است - ولی با آن هم طالبان و دیگر گروهها به حملات پیچیده، حملات انتحاری و همچنین قتل های هدفمند افراد ملکی ادامه دادند. این اعمال که احتمالاً به هدف تضعیف قدرت دولت قبل از دست یابی به یک مصالحه نهائی انجام گرفت باعث آسیب شدید به افراد ملکی شد.

اگرچه تلفات افراد ملکی ناشی از مواد انفجاری تعبیه شده در مجموع کاهش داشت، اما عناصر مخالف دولت به طور فزاینده ی از مواد انفجاری فشاری غیر قانونی به عنوان یک سلاح دفاعی در کاهش سرعت و یا جلوگیری از پیشرفت قوای امنیتی افغان قبل، در جریان و بعد از جنگهای زمینی استفاده کردند که این کار باعث افزایش تلفات افراد ملکی ناشی از این نوع مواد انفجاری شد.

از اول جنوری الی ۳۰ جون، قوای امنیتی افغان اکثر عملیات های نظامی را مستقل از قوای نظامی بین المللی انجام دادند و به طور فزاینده ی از حمایت قوای هوایی افغان برخوردار بودند. قوای امنیتی افغان به استفاده از سلاح های فیر غیر مستقیم (هاوان، راکت، نارنجک و توپخانه) ادامه دادند که باعث آسیب های جدی به افراد ملکی گردید. ضد حملات صورت گرفته توسط قوای امنیتی افغان، که متکی به استفاده از هاوان، راکت، نارنجک، توپخانه و هلیکوپتر های نظامی بود، غالباً باعث تلفات عمده غیر نظامی شده است. همچنین یوناما شاهد استفاده از گروههای مسلح طرفدار دولت برای حمایت از قوای امنیتی افغان بوده، بخصوص در حوزه شمال شرق کشور. یوناما مشاهده کرد زمانی که قوای امنیتی افغان اقدام به عملیات های از قبل برنامه ریزی شده کردند، باعث تلفات کمتر افراد ملکی نسبت به عناصر مخالف دولت شده اند، مانند عملیات ذوالفقار در ولسوالی سنگین ولایت هلمند، در مقابل قوای امنیتی ملی افغان باعث بیشترین تلفات افراد ملکی در جریان عملیات ها به هدف دفع حملات و پیشروی های طالبان و عناصر مخالف دولت در ولایت کندوز شدند.

اختلاف نظر آشکار در داخل و بین عناصر مخالف دولت، به شمول اختلافات در ارتباط به پروسه صلح، باعث ظهور گروههای متعدد به سازمان تروریستی داعش (گروه خودخوانده دولت اسلامی) و نبرد بین گروههای مخالف دولت، بخصوص در ولایت ننگرهار گردید. همچنین یوناما شاهد بوده است که ظهور گروههای مدعی

وفادار به داعش^{۲۷}، باعث افزایش نگرانی های شدید برای مردم ملکی شده است. یوناما چندین مورد از سربریدن و دیگر انواع اعدام مردم ملکی توسط گروههای وابسته به داعش را در ولایت ننگرهار به ثبت رسانده است. نبرد بین گروههای رقیب مخالف مسلح دولت، بخصوص بین جنگجویان طالبان و گروههای وابسته به داعش نیز باعث تلفات افراد ملکی و بیجا شدن آنها گردید. یوناما نگران است که افراد ملکی در این مناطق در بین گروههای گیر مانده اند و ممکن است که مصایب بیشتری را متحمل شوند زیرا این گروهها سعی می کنند که تاکتیک های خشن تری را از گروههای وابسته به داعش در دیگر ممالک جهان، تقلید کنند.

در این زمینه، یوناما مجدداً به خواست خود از گروههای درگیر تأکید می کند تا در راستای تعهد خود به قانون بین المللی بشر دوستانه اقدامات مشخصی را در جهت جلوگیری از تلفات افراد ملکی روی دست بگیرند. بخصوص عناصر مخالف دولت باید ادامه حملات پیچیده و حملات انتحاری علیه اهداف ملکی و انجام حملات در مناطق غیر نظامی را متوقف کنند. عناصر مخالف دولت باید فوراً قتل های هدفمند افراد ملکی را متوقف کرده و دیگر از تاکتیک غیر قانونی و بی تشخیص "مواد انفجاری تعبیه شده که به اثر فشار منفجر می شود" (مین های دست ساز فشاری) استفاده نکنند.

تمام گروهها، به شمول قوای امنیتی ملی افغان، باید اقدامات عملی پیشگیرانه را جهت جلوگیری از تلفات افراد ملکی در عملیات های خود روی دست بگیرند، و استفاده از سلاحهای ثقیله و فیر غیر مستقیم در مناطق غیر نظامی پرجمعیت را متوقف کنند. یوناما یک بار دیگر از تمامی گروههای درگیر در منازعه می خواهد تا در مورد آن عده از افراد و قوای مسلح که عمداً و بی هدف اقدام به کشته و زخمی کردن افراد ملکی کرده اند، پاسخگو باشند.

یوناما توصیه های ذیل را به گروههای درگیر در منازعه برای تقویت تلاش های آنها در حمایت از افراد ملکی، جوامع غیر نظامی، جلوگیری از تلفات افراد ملکی و تقویت تعهدات شان در راستای حقوق بشر دوستانه بین المللی و نورم های حقوق بشر بین المللی، پیشنهاد می کند.

---

^{۲۷} گروههای وابسته به دولت اسلامی در افغانستان توسط مخفف عربی آن "داعش" یاد می شود، همچنین در برخی مناطق کشور از این اصطلاح برای اشاره به هر جنگجوی خارجی، بدون توجه به وابستگی آن، استفاده می شود.

توصیه ها

عناصر مخالف دولت

در مطابقت با تعهدات مطابق با حقوق بشر دوستانه بین المللی:

- توقف حملات هدفمند عمدی بالای غیر نظامیان و مراکز غیر نظامی به شمول عبادت گاه ها و مراکز فرهنگی، دفاتر ملکی دولتی و امدادگران.
- توقف حملات نامتناسب و حملاتی که در آن هدف از افراد ملکی تفکیک نمی شود.
- توقف فیر هاوان، راکت و نارنجک از مناطق مسکونی و نیز به طرف آن مناطق.
- توقف استفاده از مواد انفجاری تعبیه شده، بخصوص حملات پیچیده و حملات انتحاری در تمامی مناطق غیر نظامی و توقف استفاده از تاکتیک غیر قانونی مواد انفجاری تعبیه شده که به اثر فشار منفجر می شود.
- تطبیق یک تعریف مشخص از "غیر نظامیان" سازگار با حقوق بشر دوستانه بین المللی و مطابق با اصول تمایز، تناسب و اقدامات احتیاطی در تمامی عملیات های نظامی.
- اجرای بیانیه های رهبری طالبان که حملات بر افراد ملکی و مناطق غیر نظامی را منع قرار داده است؛ تطبیق هدایاتی که به افراد طالبان امر کرده تا از تلفات افراد ملکی جلوگیری کرده و در مقابل آنده از نیروهایی که افراد ملکی را هدف قرار داده، کشته و زخمی می سازند پاسخگو باشند.
- اطمینان از اینکه جنگجویان آنها مکاتب، شفاخانه ها، کلینیک ها و دیگر مراکز محافظت شده را برای مقاصد نظامی استفاده نمی کنند.
- توقف حملات، تهدیدات و اخلال در کار واکسیناتوران پولیو اطفال و کمپاین های واکسین پولیو برای اطفال.

دولت افغانستان

- توقف فیر هاوان، راکت و نارنجک به سوی مناطق مزدحم غیر نظامی.

- تهیه و ترتیب و تصویب یک پالیسی ملی برای کاهش تلفات افراد ملکی توأم با یک پلان عمل با اهداف مشخص برای جلوگیری از تلفات افراد ملکی در جریان منازعات مسلحانه؛ افزایش تلاش ها برای حفاظت از غیر نظامیان از آسیب های ناشی از منازعات مسلحانه با ترتیب و تطبیق هدایات تاکتیکی روشن، قواعد جنگ، و دیگر روشها به ویژه در رابطه به استفاده از هاوان، راکت، نارنجک و توپخانه و طیاره های نظامی، از طریق تجهیز و آموزش تمام نیرو های امنیتی افغانستان در رابطه به تدابیر حافظنی، کاهش دهنده، حسابدھی و جبران خسراه برای قربانیان.
- انحلال و خلع سلاح تمامی گروههای مسلح شبه نظامی، و اطمینان از پاسخگو قرار گرفتن آنده از اعضای این گروههای مسلح که عامل تخطی های حقوق بشری شناخته شده اند.
- اولویت بندی بیشتر به ارتقای ظرفیت قوای امنیتی ملی افغان برای سوق و اداره و تطبیق مؤثر عملیات های ضد مواد منفجره تعبیه شده و خنثی سازی آن به شمول استحصال از آن. اختصاص تمامی منابع مورد نیاز برای اطمینان از تطبیق کامل استراتژی ملی مبارزه با مواد انفجاری تعبیه شده.
- تهیه و ترتیب پالیسی ها و پروسیجر ها به هدف اطمینان از علامه گذاری و پاکسازی مواد منفجر ناشده باقی مانده از جنگ در ساحات جنگی پس از ختم درگیری های زمینی
- تحقیق و بررسی تمامی اتهامات تخطی از حقوق بین المللی بشر دوستانه و حقوق بشر، توسط نیروهای امنیتی ملی افغان و گروههای مسلح طرفدار دولت؛ محاکمه و مجازات آنده از افرادی که در این قضایا بر اساس قوانین افغانستان و نورم های بین المللی مقصر شناخته می شوند و نیز اطمینان از اینکه به قربانیان خشونت رسیده گی و جبران خساره به شکل مؤثر صورت می گیرد.
- بررسی و تجدید نظر در پروسیجر پرداخت غرامت به زنان و خانواده های افراد ملکی کشته و زخمی شده در خشونت های ناشی از منازعات مسلحانه و افزایش آگاهی عامه از پروسیجر دریافت غرامت و دسترسی به خدمات اساسی.
- توقف استفاده از مکاتب، شفاخانه ها و کلنیک ها برای مقاصد نظامی، و اطمینان از حفظ حرمت تسهیلات صحی به عنوان اماکن بی طرف.

- اطمینان از اینکه تمامی طرفها، به حق افراد ملکی برای دسترسی به خدمات صحتی احترام قائل باشند، بخصوص اطمینان از اینکه تمامی طرفها مانع دسترسی کودکان به واکسین فلج اطفال و دیگر خدمات صحتی نشوند.

قوای نظامی بین المللی

- حمایت از دولت افغانستان در تهیه و ترتیب یک پالیسی ملی برای کاهش تلفات افراد ملکی و حمایت در تطبیق یک پلان عمل برای جلوگیری از تلفات افراد ملکی در جریان منازعات مسلحانه.
- ادامه پشتیبانی مأموریت "حمایت قاطع به رهبری ناتو" به نیروهای امنیتی ملی افغان بعد از ۲۰۱۵ در سطح پالیسی، عملیاتی و تاکتیکی، برای اطمینان از اینکه نیروهای افغان تأمین، آموزش و تجهیز کافی در زمینه عملیات های جاری را دریافت می کنند، بخصوص با توجه به نیاز به پروتکل های مناسب، تعلیمات و اقدامات برای کاهش تلفات افراد ملکی در رابطه به استفاده از سلاح های فیر غیر مستقیم و طیاره های نظامی توسط قوای امنیتی ملی افغان.
- ادامه حمایت از قوای امنیتی ملی افغان برای هدایت، کنترل و تطبیق عملیات های مؤثر علیه مواد انفجاری تعبیه شده و خنثی سازی این مواد به شمول استحصال آن در جریان سال ۲۰۱۵ الی ۲۰۱۷.
- ادامه اقدامات برای اطمینان از اینکه تمامی قوای بین المللی و یا مأمورین اطلاعاتی خارجی و نیروهای امنیتی که در افغانستان به صورت مستقل و یا در حمایت از قوای امنیتی ملی افغان اجرای وظیفه می کنند، تمامی اقدامات لازم را در رابطه به حمایت از افراد ملکی در جریان عملیات های زمینی و هوایی در نظر می گیرند.
- ادامه اقدامات برای اطمینان از شفافیت در پروسه بررسی بعد از عملیات و تحقیقات در صورت احتمال بروز تلفات افراد ملکی در عملیات های قوای امنیتی بین المللی یا نیروهای استخباراتی، بخصوص در مورد حملات طیاره های بی پیلوت؛ ادامه گامهای مؤثر برای اطمینان از پاسخگویی، جبران خساره و اقدامات عملی بهتر.

کشته شدگان و مجروحین افراد ملکی بر اساس زون جنوری الی جون 2015

■ کشته شدگان ■ مجروحین ■ مجموع

